

• Bureau Digicommissaris
T.a.v. de heer B. Eenhoorn
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

KENMERK: B/17/11530/GR

DATUM: 21 september 2017

ONDERWERP: Doorbelasting kosten DigiD en MijnOverheid

Geachte heer Eenhoorn,

De besluitvorming over de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid aan de afnemers gaat de laatste fase in. Het Nationaal Beraad Digitale Overheid zal hier binnenkort een besluit over nemen. Omdat de pensioenfondsen niet vertegenwoordigd zijn in het Nationaal Beraad, neem ik de vrijheid een aantal punten onder uw aandacht te brengen.

Besluit ministerraad vormt belemmering voor generiek gebruik

De ministerraad heeft besloten dat de kosten voor het gebruik van DigiD en MijnOverheid worden doorbelast naar de gebruikers. Voor pensioenfondsen zijn dat hun deelnemers. Hoewel wij ons realiseren dat dit besluit nu niet ter discussie staat, benadrukken wij dat dit besluit niet bijdraagt aan een optimale ontwikkeling van de Generieke Digitale Infrastructuur. Het gebruik van DigiD en MijnOverheid is een keuze voor pensioenfondsen, geen verplichting. Het doorbelasten van de kosten betekent dat een pensioenfonds een zakelijke afweging zal moeten maken of het gebruik van DigiD en MijnOverheid in het belang is van de eigen deelnemers. Mochten er goedkopere alternatieven beschikbaar zijn, dan kunnen die worden gebruikt. Dit leidt tot suboptimaal gebruik van de digitale infrastructuur en werkt versnippering in de hand.

Pensioenfondsen zijn bereid om te betalen, maar alleen voor het werkelijke gebruik

Een pensioenfonds is een private organisatie die zonder winstoogmerk handelt in het belang van zijn deelnemers. Hoewel veel pensioenfondsen het gebruik van DigiD en MijnOverheid toejuichen, zal bij de keuze voor het gebruik hiervan het kostenaspect zwaar wegen.

Uiteraard zijn pensioenfondsen bereid te betalen voor een dienst die ze afnemen. Maar het is wel van belang dat de kostenconsequenties vooraf bekend zijn, realistisch zijn en dat de gebruiker alleen betaalt voor het gebruik dat hij maakt. Bovendien, als er sprake is van een voorschotnota op basis van een inschatting van het aantal berichten/authenticaties, dan moet zowel minder- als meer-gebruik achteraf volledig verrekend worden.

Kosten te hoog

De kosten voor DigiD en het gebruik van de Berichtenbox zijn, zoals nu wordt voorgesteld, hoog. Voor een succesvolle inlog wordt € 0,14 inclusief btw berekend. Het versturen van een bericht via MijnOverheid zal € 0,57 inclusief btw gaan kosten. Het is van belang dat iedereen zich realiseert dat deze kosten rechtstreeks ten laste komen van de werkenden en gepensioneerden.

Wat betekent dit voor de pensioensector? Twee voorbeelden. De website mijnpensioenoverzicht.nl voert een wettelijke taak uit. De website, de sector en de overheid stimuleren dat deelnemers inzicht krijgen in hun pensioensituatie. Het inloggen wordt dus maximaal bevorderd. Met de genoemde kosten per DigiD betekent dit dat de website jaarlijks € 600.000 extra kosten heeft, die ten laste komen van de deelnemers.

Een mogelijk tarief van € 0,57 voor een bericht via de Berichtenbox is in vergelijking met andere alternatieven te hoog, om niet te zeggen prohibitief. Voor dat tarief is het voor een pensioenfonds goedkoper om een andere communicatievorm te gebruiken.

Deze tarieven leiden tot het perverse effect dat die fondsen die tot op heden nog geen gebruik maken van Digid en de Berichtenbox, zullen afzien van hun voornemen om dat wel te gaan doen. Die fondsen die er wel al gebruik van maken, zullen zich moeten beraden over alternatieven.

Kanttekeningen zijn ook te plaatsen bij het voorstel om een vaste prijs per authenticatie/bericht te hanteren. Het voordeel hiervan is eenvoudig en transparant. Maar omdat de kostprijs wordt beïnvloed door een aantal factoren, moeten ons inziens die factoren ook een rol spelen in de prijs per verzonden bericht. Dit geldt voor de verschillende niveaus van veiligheid van DigiD, voor de omvang van het bericht, het verzendmoment (druk of rustig) en de bewaartermijn.

Huidige proces getuigt van bestuurlijk onfatsoen

Een groeiend aantal pensioenfondsen stuurt wettelijke communicatie via de Berichtenbox van MijnOverheid. Hiertoe hebben de pensioenfondsen een overeenkomst gesloten met Logius, de digitale dienst van de overheid. Die overeenkomst zal nu, zo is het voorstel, ergens in oktober eenzijdig door Logius worden opgezegd. De betreffende fondsen krijgen vervolgens te horen dat ze mogen kiezen: of ze accepteren de nieuwe overeenkomst, met daarin dus de extra lasten voor de deelnemers, of ze hebben geen toegang meer tot DigiD en de Berichtenbox. De fondsen worden daarmee domweg voor het blok gezet. Het ontbreekt de tijd om voor 2018 nog een alternatieve wijze van authenticatie in te richten. Wij vinden dat hier sprake is van bestuurlijk onfatsoen. Alleen al daarom zouden aan pensioenfondsen pas vanaf 2019 kosten in rekening kunnen worden gebracht voor het gebruik van DigiD en MijnOverheid.

Afsluitend doen we een dringend beroep op het Nationaal Beraad om

- oog te hebben voor de lasten van de talloze werkenden en gepensioneerden;
- zodanige kosten te bepalen voor gebruik van DigiD en Berichtenbox dat wordt voorkomen dat fondsen worden weggejaagd van de GDI-voorzieningen;
- bovenal de regels van bestuurlijk fatsoen in acht te nemen.

Een kopie van deze brief sturen wij naar de minister van BZK, de staatssecretaris van SZW en de voorzitter van de Manifestgroep. Daarnaast zullen we de brief openbaar maken op onze website.

Met vriendelijke groet,

Gerard Riemen
Algemeen directeur